

HISTORIE PŘÍLIŠ ÚZKÝCH DVEŘÍ (JAK PRACOVAL STAVEBNÍ ÚŘAD ZA PRVNÍ REPUBLIKY)

Dana Novotná

Antonín Kružík, jihlavský mistr truhlářský, potřeboval nosit dřevo z příručního skladu do dílny, ale nemohl se pořádně vytočit ve dveřích. Vyrobil si proto dveře nové, širší, a osadil je, nad ně položil dřevěný překlad. Musel rozšířit otvor v příčce, to svedl sám, ale o podepření klenby ocelovou traverzou požádal zednického mistra Emanuela Österreicherera.

5. února 1931 kdosi oznámil stavebnímu úřadu města Jihlavy, že pan Kružík podniká přestavbu svého domu bez úředního povolení.

6. února 1931 se do domu pana Kružíka v Kosmákově ulici č. 6 dostavil úředník stavebního úřadu, vyslechl majitele a zjistil, že došlo k vybourání jedné příčky o délce 1,80 m, osazení nových dveří s dřevěným překladem, valená klenba jedné z místností byla podchycena jednou traverzou č.10. Zjistil také, že v místnosti pod klenbou spí učedník a při zřícení v důsledku neodborně provedených prací by klenba spadla na něj. O svém zjištění sepsal zápis a předvolal na 9. února pány Kružíka a Österreicherera k výpovědi a zedníka Vincence Hoffmanna si pozval na 20. února jako znalce.

15. a 16. února 1931 byl vyplněn a podepsán formulář číslo IX 51/31/2 trestního rejstříku vedeného u městské rady v Jihlavě s přestupkem proti § 26 a 27 stavebního řádu z roku 1894, který spáchal pan Antonín Kružík tím, že v domě Kosmáková ulice č. 6 „bez úředního povolení stavebního úřadu odstranil v dílně zděnou příčku a na místo ní k zachycení tlaku horního zdiva použil dřevěných překladů a k zachycení valené klenby použil železného nosníku“. Pan Kružík se k činu doznal a uvedl, že jej nikdo neupozornil na to, že je zapotřebí úředního povolení. Výpovědi učinili také zedník Österreicher

jako spoluobviněný a zedník Hoffmann jako znalec.

Rozhodnutím starosty ze dne 7. května 1931 byl pan Kružík uznán vinným a odsouzen k pokutě 100 korun ve prospěch chudinského fondu města Jihlavy, při nedobytnosti pokuty pak k vězení v trvání 10 dnů.

Antonín Kružík zažádal cestou milosti u okresního úřadu o snížení pokuty vzhledem ke svým neutěšeným majetkovým poměrům.

Zjišťování majetkových poměrů bylo dne 18. května 1931 nařízeno vyšetřovacímu oddělení, a to stavebnímu referátu. Za necelý měsíc vyšetřovatel sděluje:

Truhlářský mistr Antonín Kružík je majitelem domu v Jihlavě, Kosmáková ulice č. 6 v celkové hodnotě asi 40 000,- Kč, na majetku však vážne knihovní dluh 25 000,- Kč, kromě toho dluží pan Kružík za nástroje, které má v dílně 16 000,- Kč a městské elektrárně 700,- Kč. Je samostatný truhlářský mistr a vydělává měsíčně průměrně 400,- Kč, jeho závod však příliš dobře neprosperuje, měl nějakou stavební práci, tuto však skončil, většinou je odkázán na výdělek plynoucí z prodeje rakví.

Manželka Emilie Kružíková je bez zaměstnání a bez výděлку, vede společnou rodinnou domácnost.

Syn Antonín Kružík, 28 roků starý, je nemajetný. Je zaměstnán jako truhlářský pomocník u svého otce. (Tento syn byl

v trestním rejstříku veden jako nezaopatřené dítě.)

Syn Alois Kružík je nádeníkem, nemajetný, zdržuje se mimo Jihlavu, adresa není rodičům známa.

Dcera Anna Kružíková, svobodná, je zaměstnána v Nížkově u Polné jako služebná, stará se sama o sebe, je nemajetná.

Na základě tohoto šetření uzavírá okresní hejtmán dne 19. června 1931 celou kauzu konečným rozhodnutím o snížení pokuty cestou milosti ze 100,- Kč na 30,- Kč, jako alternativa je uvedeno vězení v délce 3 dnů; zpráva městskému úřadu pro dávky k vybraní pokuty dorazila 2. července 1931.

16. července 1931 potvrzuje úřad pro obecní dávky vybrání peněžitě pokuty ve výši 30,- Kč od pana Kružíka.

Mezitím pan Kružík musel předložit statický výpočet pro zachycení tlaku zdi a zažádat dodatečně o stavební povolení k provedení adaptačních prací.

*Ing. arch. Dana Novotná
Odbor památkové péče
Národní památkový ústav
Územní odborné pracoviště v Brně*

Prameny:

Čerpáno ze starého stavebního archivu města Jihlavy uloženého ve Státním okresním archivu v Jihlavě.